

Helsingborgs stadsvärn

Under år 1939 - 1945 uppfördes omfattande försvarsverk i Skåne. Helsingborg kom med sitt läge vid Öresund och närhet till Danmark att få uppleva en försvarsuppbyggnad av sällan skådat slag. Betongvärn, fastighetsvärn och skyddsrum byggdes upp inne i Helsingborg. Kilometerlånga spärravsnitt med stridsvagnshinder och avspärningar placerades ut i staden. Mineringar lades ut i hamninloppen och i Öresund. Efter krigsslutet fanns försvarsverken kvar. Under 1960 och -70-talet utökades och moderniserades försvarsverken. Vissa värn och skyddsrum förbereddes för modern sambandsutrustning. I slutet av 1990-talet avvecklades alla försvarsverk inom Helsingborgs stad.

Stadsvärnen i Helsingborg var ofta placerade i anslutning till gator och parkområden. Syftet var att förhindra fienden att ta sig in eller ut ur staden. Till alla stadsvärn fanns en värnanvisning med förkortningen *fff*... vilket skall utläsas: *förhindra fientlig framryckning!* Varje stadsvärn är individuellt utformat både i storlek, form och beväpning. Placeringen avgjorde hur värnet skulle utformas. De flesta stadsvärn är också av kombinationsmodell för mer än ett vapen.

Delar av Helsingborgs stadsvärn har bevarats och visas av Beredskapsmuseet.

Vill Du veta mer?
Beredskapsmuseet, 042-224039
www.beredskapsmuseet.com

Ett samarbete mellan Beredskapsmuseet och Helsingborgs stad

Stadsvärn H 59

Värnet byggdes år 1943. Värnet är individuellt utformat för sin placering, helt runt, avsett för kulsprutor i vars tre skjutriktningar ut i Öresundsparken. Inne i värnet fanns fyra öppningsbara ställuckor från vilka språnghandgranater kunde "droppas" ut genom speciella rör mot en alltför närgående fiende. Värnet var avsett för åtta soldater. Värnets observationshuv var avsedd för en soldat som för sin förbindelse hade ett talrör ner till värnbesättningen. Kommunikation skedde med tal medan man för anropssignal använde visselpipa i talröret. Inuti värnet förvarades

2500 patroner till varje kulspruta, 2120 patroner som extra ammunition, 3750 patroner till kulsprutepistoler, 1080 patroner till gevär, 85 st spräng- och 25 st rökhandgranater. I värnet fanns även en kokseldad kamin, 50 liter dricksvatten, en låda med 18 portioner reservproviant samt en konservöppnare. För ventilation och frisk luft fanns ett handvevat ventilationssystem. Yttre kommunikation skedde med en ordonnans eller en fälttelefon. Betongtjockleken i väggar och tak är ca 1,10 meter, vilket skulle motstå kraftig beskjutning och flygbombning.

Inne i ett kulsprutevärn.

Visselpipa med taltratt från ett värn.

Språnghandgranat modell 1939.